

POSTANOWIENIE

Dnia 28 marca 2013 roku

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu w Wydziale I Cywilnym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Rejonowego Łukasz Zawadzki;

Protokolant: Agata Drachal;

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 marca 2013 roku w Kędzierzynie – Koźlu;

sprawy z wniosku: Z. K.;

z udziałem: S. K.;

o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami;

I. ustala, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczynie Z. K. i uczestnika postępowania S. K. wchodzi:

1. prawo najmu lokalu mieszkalnego, stanowiącego własność Gminy K., położonego w K. przy ul. (...) o wartości 79.747,98 zł (siedemdziesiąt dziewięć tysięcy siedemset czterdzieści siedem złotych dziewięćdziesiąt osiem groszy);

2. środki, zgromadzone na rachunku wnioskodawczynie Z. K. na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...) OFE w W. nr (...), stanowiące równowartość 189, (...) jednostek rozrachunkowych;

3. środki, zgromadzone na rachunku uczestnika postępowania S. K. na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...) OFE w W. nr (...), stanowiące równowartość 89, (...) jednostek rozrachunkowych;

II. prawo majątkowe, opisane w punkcie I. podpunkcie 1. postanowienia, tj. prawo najmu lokalu mieszkalnego, stanowiącego własność Gminy K., położonego przy ul. (...) w K. przyznaje na rzecz wnioskodawczynie Z. K.;

III. przyznaje na rzecz wnioskodawczynie Z. K. równowartość środków, zgromadzonych przez uczestnika postępowania S. K. na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...) OFE w W. nr (...), odpowiadających wartości 44, (...) jednostek – poprzez przekazanie w ramach wypłaty transferowej na rachunek wnioskodawczynie Z. K. w otwartym funduszu emerytalnym;

IV. przyznaje na rzecz uczestnika postępowania S. K. równowartość środków, zgromadzonych przez wnioskodawczynię Z. K. na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...) OFE w W. nr (...), odpowiadających wartości 94, (...) jednostek – poprzez przekazanie w ramach wypłaty transferowej na rachunek uczestnika postępowania S. K. w otwartym funduszu emerytalnym;

V. zasądza od wnioskodawczynie Z. K. na rzecz uczestnika postępowania S. K. kwotę 39.873,99 zł (trzydzieści dziewięć tysięcy osiemset siedemdziesiąt trzy złote dziewięćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem spłaty udziału uczestnika postępowania S. K. w majątku wspólnym – płatną jednorazowo w terminie 3. (trzech) miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia płatności tej kwoty;

VI. zasądza od uczestnika postępowania S. K. na rzecz wnioskodawczynie Z. K. kwotę 500,00 zł (pięćset złotych) tytułem zwrotu połowy opłaty sądowej od wniosku o podział majątku wspólnego po ustaniu małżeńskiej wspólności majątkowej;

VII. nakazuje wnioskodawczyni Z. K., aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kędzierzynie – Koźlu kwotę 500,00 zł (pięćset złotych) tytułem zwrotu części wydatków, poniesionych tymczasowo ze środków budżetowych Skarbu Państwa;

VIII. nakazuje uczestnikowi postępowania S. K., aby uiścił na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kędzierzynie – Koźlu kwotę 500,00 zł (pięćset złotych) tytułem zwrotu części wydatków, poniesionych tymczasowo ze środków budżetowych Skarbu Państwa;

IX. wzajemnie znosi koszty zastępstwa procesowego między wnioskodawczynią Z. K., a uczestnikiem postępowania S. K..

Sygn. akt I Ns 423/11

UZASADNIENIE

Z. K. wniosła o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami – tj. nią, a S. K..

Wnioskodawczyni argumentowała, iż przedmiotem postępowania jest prawo najmu od Gminy K. lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w K. o wartości 91.200,00 zł, który to składnik majątkowy winien przypaść Z. K., zaś uczestnikowi postępowania – spłata w wysokości 5.000,00 zł.

W odpowiedzi na wniosek S. K. domagał się także podziału środków, zgromadzonych w czasie trwania wspólności majątkowej na rachunkach otwartych funduszach emerytalnych; jednocześnie – nie negując sposobu podziału prawa najmu lokalu mieszkalnego – żądał tytułem spłaty kwoty 88.800,00 zł.

W piśmie procesowym z dnia 6 sierpnia 2012 roku uczestnik postępowania wskazywał na uchybienia w opinii biegłego sądowego przy Sądzie Okręgowym w Opolu A. K.. W korespondencji procesowej z dnia 12 grudnia 2012 roku powoływał się na zaległości czynszowe, wynikające z nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Kędzierzynie – Koźlu w sprawie o sygn. akt VI Nc 1521/03.

Wnioskodawczyni w piśmie procesowym z dnia 22 lutego 2013 roku wywodziła o spłaceniu w/w długów, a nadto – domagała się zwolnienia od kosztów postępowania.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny:

Związek małżeński Z. K. i S. K. ustał na skutek rozwodu, orzeczonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 16 listopada 2011 roku w sprawie o sygn. akt I RC 469/01. W czasie trwania małżeństwa małżonkowie byli objęci ustrojem wspólności majątkowej.

Dowód: odpis wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 16 listopada 2001 roku w sprawie o sygn. akt I RC 469/01 (k. 11); wyjaśnienia wnioskodawczyni Z. K. (k. 154 – 155); wyjaśnienia uczestnika postępowania S. K. (k. 155);

W czasie trwania ustroju wspólności majątkowej Z. K. i S. K. zgromadzili następujące składniki majątkowe: prawo najmu od Gminy K. lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w K. o wartości 79.747,98 zł; środki na rachunku Z. K. w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...) OFE w W. nr (...), stanowiące równowartość 189, (...) jednostek rozrachunkowych; środki na rachunku S. K. w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...) OFE w W., stanowiące równowartość 89, (...) jednostek rozrachunkowych.

Dowód: odpis zawiadomienia o wysokości opłat z najem lokalu (k. 12); odpis umowy z dnia 2 września 1988 roku (k. 18 – 19); odpis umowy z dnia 5 lipca 1989 roku (k. 20 – 22); odpis pisma z dnia 20 lipca 1989 roku (k. 23); odpis harmonogramu spłat (k. 24); odpis umowy z dnia 1 września 1988 roku (k. 25); odpis aneksu do umowy z dnia 2 września 1988 roku (k. 26); odpis aneksu do umowy z dnia 1 września 1988 roku (k. 27); odpis zestawienia należności za lokal mieszkalny (k. 28); odpis pisma z dnia 2 września 1988 roku (k. 29); odpis pisma z dnia 18 lipca 2011 roku

(k. 62); odpis pisma z dnia 18 lipca 2011 roku (k. 68); odpis wykazu operacji (k. 69); odpis pisma z dnia 30 września 2011 roku (k. 82); opinia biegłego sądowego przy Sądzie Okręgowym w Opolu A. K. z dnia 10 maja 2012 roku (k. 99 – 121) wraz z opinią uzupełniającą z dnia 5 stycznia 2013 roku (k. 160); odpis zawiadomienia o wysokości opłat za najem lokalu (k. 131); pismo Gminy K. z dnia 14 listopada 2012 roku (k. 174); zawiadomienia o wysokości opłat za najem lokalu mieszkalnego (k. 185); pismo Gminy K. z dnia 27 lutego 2013 roku (k. 203);

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie – Koźlu wyrokiem z dnia 3 marca 2003 roku nakazał S. K., aby opuścił lokal mieszkalny, położony w K. przy ul. (...) w K. (sygn. akt I C 349/02).

Dowód: odpis wyroku Sądu Rejonowego w Kędzierzynie – Koźlu z dnia 3 marca 2003 roku (k. 14);

Lokal mieszkalny przy ul. (...) w K. znajduje się w posiadaniu Z. K.; S. K. został z niego wymeldowany i tam nie zamieszkuje.

Dowód: odpis decyzji z dnia 12 sierpnia 2003 roku (k. 15 – 16); odpis postanowienia z dnia 12 sierpnia 2003 roku (k. 17); wyjaśnienia wnioskodawczyni Z. K. (k. 154 – 155); wyjaśnienia uczestnika postępowania S. K. (k. 155);

Z. K. otrzymała wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia za wrzesień 2012 roku – 900,88 zł; za październik 2012 roku – 690,38 zł oraz za listopad 2012 roku – 63,14 zł; jednocześnie z tytułu umowy o pracę otrzymała miesięczne wynagrodzenie za wrzesień – listopad 2012 roku – przeciętnie 2.215,79 zł.

Dowód: zaświadczenia z dnia 27 grudnia 2012 roku (k. 188); zaświadczenia z dnia 10 grudnia 2012 roku (k. 189).

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek o podział majątku wspólnego po ustaniu małżeńskiej wspólności majątkowej (art. 566 kpc) zasługuje na uwzględnienie.

Składniki majątkowe, stanowiący przedmiot postępowania działowego, zostały zgodnie zaprezentowane przez wnioskodawczynię i uczestnika postępowania – k. 81 i 153 – tj.: prawo najmu - od Gminy K. – lokalu mieszkalnego, położonego w K. przy ul. (...) oraz środki stron, zgromadzone na rachunkach w otartych funduszach emerytalnych – art. 31 § 2 pkt. 3) krio. Wartość tego ostatniego składnika majątkowego nie była kontestowana, albowiem wnioskodawczyni i uczestnik postępowania zgodnie domagali się podziału według stanu na dzień 10 grudnia 2001 roku – wskazany w piśmie (...) OFE w W. z dnia 30 września 2011 roku. W tych warunkach okoliczność tę należało uznać za przyznaną (art. 229 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc).

Z. K. i S. K. spierali się co do wartości prawa najmu lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w K., przy czym zgodni byli w przedmiocie sposobu jego podziału – tj. przyznania go wnioskodawczyni, a spłaty (spornej co do wysokości) – uczestnikowi postępowania (art. 567 § 3 kpc w zw. z art. 684 kpc oraz art. 688 kpc w zw. z art. 212 kc i w zw. z art. 567 § 3 kpc).

In initio wskazać należy, że te okoliczności faktyczne, które miały relewantny charakter dla rozstrzygnięcia bieżącej sprawy, pozostawały zgodne (art. 229 kpc i art. 230 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc), a zostały one poczynione na podstawie dokumentów urzędowych (art. 244 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc), dokumentów prywatnych (art. 245 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc) oraz wyjaśnień wnioskodawczyni i uczestnika postępowania (art. 299 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc), a także opinii biegłego (art. 278 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc). Konkluzja ta dotyczy w szczególności – poza składem i częściowo wartością majątku wspólnego, nabytego w czasie trwania ustroju wspólności ustawowej (art. 31 § 1 kpc) – także faktu ustania małżeństwa przez rozwód (art. 56 § 1 krio), jak i władztwa Z. K. nad lokalem mieszkalnym po jego opuszczeniu przez S. K. (art. 336 kc).

Z art. 316 § 1 zdanie pierwsze kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc wynika, iż po zamknięciu rozprawy sąd wydaje postanowienie w postępowaniu nieprocesowym, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy.

Jak to wynika z efektów postępowania dowodowego (art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc) w chwili orzekania to Z. K. – w swojej codziennej aktywności życiowej – eksploatowała lokal mieszkalny przy ul. (...) w K.. Fakt ten, jak i zgodna postawa stron rzutowały na treść rozstrzygnięcia, zawartego w punkcie II. tenoru sentencji postanowienia.

Wartość prawa najmu w/w lokalu mieszkalnego została ustalona zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego – jako różnica pomiędzy czynszem tzw. wolnym, a czynszem opłacanym z uwzględnieniem okresu prawdopodobnego trwania stosunku najmu (uchwała z dnia 9 maja 2008 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 33/08; OSNC z 2009 roku nr 6, poz. 86 oraz uchwała z dnia 24 maja 2002 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 28/02; OSNC z 2002 roku, nr 12, poz. 150).

Z niekwestionowanej opinii biegłego sądowego przy Sądzie Okręgowym w Opolu A. K. wynika, iż wartość czynszu tzw. wolnego co do lokalu przy ul. (...) w K. wynosi 6.480,00 zł rocznie – a zatem: 540,00 zł miesięcznie ($6.480,00/12 = 540,00$ zł). Jednocześnie sam tylko czynsz – bez pozostałych należności obciążających najemcę – dla tego lokalu to 343,14 zł miesięcznie (vide: k. 203). Różnica pomiędzy czynszem wolnym, a czynszem tzw. regulowanym to zatem 196,86 zł ($545,00$ zł – $343,14$ zł).

Dla ustalenia okresu prawdopodobnego trwania stosunku najmu Sąd meriti przyjął – jako dane najświeższe i w efekcie miarodajne - średnie dalsze trwanie życia kobiet i mężczyzn, wskazane w komunikacji Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 26 marca 2013 roku (M.P. z 2013 roku poz. 193) – wydanym na podstawie art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 roku Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Za tego rodzaju decyzją przemawia po pierwsze trwały stan posiadania w/w lokalu przez Z. K., co stoi w opozycji do deklarowanych zamiarów zmiany miejsca zamieszkania (zresztą – w korespondencji sprzed 10. lat – k. 191 i nast.). Występując z wnioskiem w bieżącej sprawie i redagując określonej treści żądanie musiała się ona przecież liczyć z koniecznością spłaty udziału uczestnika postępowania. Za trwałym charakterem więzi obligacyjnej przemawia nadto spłacenie w znacznej części przez wnioskodawczynię długów, wynikających z czynszu najmu i dalszych opłat, spoczywających na najemcach; ponadto nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż Gmina K. nie dysponuje innymi lokalami niż te, które pochodzą z tzw. ruchu ludności (zgony najemcy i opuszczenia przez niego lokalu – por. pismo z dnia 14 listopada 2012 roku na k. 174), a więc nie sposób określić okresu oczekiwania na lokal o pożądanym gabarytach. Wskazać należy, że Z. K. w spornym lokalu nie zamieszkuje przecież sama, lecz z córką oraz swoim konkubentem (k. 154), co tylko potwierdza rodzinną i mieszkaniową stabilizację w w/w lokalu. Ponadto – wobec wysokości dochodów (k. 188 i k. 189) Z. K. nie spełnia kryteriów do nabycia prawa najmu innego lokalu w wyższej kolejności, określonych w § 10 uchwały Rady Miasta K. z dnia 28 września 2011 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy K. (Dz.U. Woj. O.. Nr 128, poz. 1501); nie zachodzą też przesłanki z § 11 tejże uchwały. Wnioskodawczyni nie spełnia też rygorów nawiązania stosunku najmu na czas nieoznaczony, a także – lokalu socjalnego (§ 5 i § 8 w/w uchwały). Co więcej – strony nadal częściowo zalegają z zapłatą czynszu najmu i dalszych opłat, a to również wyłącza ewentualne, czysto potencjalne wejście przez Z. K. w stosunek najmu innego lokalu mieszkalnego (por. k. 193; k. 194; k. 196; k. 198). Konkluzje te wspierane są dotychczasowymi, bezskutecznymi przecież próbami zmiany miejsca zamieszkania przez wnioskodawczynię (por. k. 191 i nast.) – podejmowanymi zresztą – jak wskazano – przed dekadą. W efekcie zarzuty, dotyczące nadmiaru powierzchni mieszkalnej, należało ocenić jako niezasadne, albowiem ewentualne nawiązanie stosunku najmu innego lokalu mieszkalnego jest jedynie hipotetyczne.

Z. K. urodziła się w dniu (...) – a więc w chwili orzekania (art. 316 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc) ma skończone 44 lata i 10 miesięcy. Z tablicy, zawartej w w/w komunikacji Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż dla osoby w tym wieku przeciętna dalsza długość życia wynosi 405,1 miesiąca. W rezultacie wartość prawa najmu spornego lokalu to $79.747,98$ zł (iloczyn różnicy między czynszem wolnym i czynszem regulowanym oraz zakładanego czasu trwania stosunku najmu = $196,86$ zł * $405,1$ miesiąca).

Rozstrzygnięcie, zawarte w punktach III. – V. tenoru sentencji postanowienia uzasadnia art. 43 § 1 krio.

W pierwszej kolejności podziałowi uległy środki, zgromadzone przez strony na rachunkach otwartych funduszy emerytalnych – art. 31 § 2 pkt. 3) krio. Sąd I instancji orzekł zatem zgodnie z dyspozycją art. 126 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych – Dz.U. z 2010 roku Nr 34, poz. 189 ze zm.).

Ponieważ wartość spornego prawa majątkowego (art. 44 kc) wynosi 79.747,98 zł stąd – z uwagi na równe udziały małżonków w majątku wspólnym – na rzecz S. K. zasądzona została – w oparciu o art. 212 § 2 kc i art. 688 kpc w zw. z art. 567 § 3 kpc – spłata w kwocie połowy tej wartości – tj. 39.873,99 zł.

Z art. 212 § 3 kc w zw. z art. 567 § 3 kpc i w zw. z art. 688 kpc wynika, że jeżeli w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami ustalone zostały spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia.

Z. K. nie domagała się rozłożenia spłaty, przysługującej uczestnikowi postępowania, na raty (art. 212 § 3 zdanie drugie kc w zw. z art. 567 § 3 kpc i w zw. z art. 688 kpc) – nawet po zapoznaniu się z treścią odpowiedzi na wniosek, gdzie sformułowano żądanie spłaty w znacznie większej wysokości, aniżeli w samym wniosku. Termin trzech miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia w niniejszej sprawie (art. 363 § 1 kpc) dla dopełnienia ewentualnych czynności, związanych z uzyskaniem kredytu bankowego (art. 5 ust. 1 pkt. 3) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe – Dz.U. z 2002 roku Nr 72, poz. 665 ze zm.) jest – biorąc pod uwagę wysokość zarobków wnioskodawczyni, rzutującą na jej zdolność kredytową (art. 70 ust. 1 w/w ustawy) – wystarczający (fakt notoryjny – art. 228 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc). Uwzględniając zaś konflikt pomiędzy wnioskodawczynią, a uczestnikiem postępowania i celem uniknięcia potencjalnych sytuacji kolizyjnych, spłata udziału S. K. przez Z. K. winna nastąpić jednorazowo. Rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek uzasadniają art. 212 § 3 kc w zw. z art. 567 § 3 kpc w zw. z art. 688 kpc w zw. z art. 359 § 1 i § 2 kc oraz w zw. z art. 481 § 1 kc.

Przedmiot bieżącego postępowania stanowiło prawo najmu – od Gminy K. – lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w K.. S. K. nie posiada atrybutów władztwa nad nim. Tym samym Sąd meriti nie orzekł w przedmiocie opróżnienia w/w lokalu – zwłaszcza, że rozstrzygnięcie takie już zapadło (k. 14). Nie znalazły więc zastosowania art. 624 kpc w zw. z art. 688 kpc i art. 567 § 3 kpc oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2003 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 56/03; publ. OSNC z 2004 roku, nr 11, poz. 172).

W punkcie VI. tenoru sentencji postanowienia Sąd Rejonowy zasądził od S. K. na rzecz Z. K. kwotę 500,00 zł uznając, iż każde z byłych małżonków winno w takim samym zakresie partycypować w kosztach postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu małżeńskiej wspólności majątkowej (arg. z art. 520 § 1 kpc).

Koszty przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego przy Sądzie Okręgowym w Opolu A. K. zostały pokryte tymczasowo ze środków budżetowych Skarbu Państwa (art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – Dz.U. z 2010 roku Nr 90, poz. 594 ze zm.). Stosownie do przywołanej reguły z art. 520 § 1 kpc kwota ta winna w częściach równych obciążać wnioskodawczynię i uczestnika postępowania.

Na podstawie art. 100 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc wzajemnie zniesiono koszty zastępstwa procesowego, albowiem tak wnioskodawczyni, jak i uczestnik postępowania korzystali z usług profesjonalnych pełnomocników (art. 87 § 1 kpc).

Biorąc pod rozwagę poczynione ustalenia faktyczne, treść przywołanych przepisów prawa oraz przeprowadzone rozważania należało orzec jak w tenorze sentencji postanowienia.